

Wystawa plenerowa *Podziemne krajobrazy* – PIG-PIB, Warszawa, 20.09–10.12.2010

Od kilku już lat Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy organizuje plenerowe wystawy wielkoformatowych fotogramów. Pierwsza z takich galerii ulicznych została zorganizowana w 2004 r. z okazji obchodów 85-lecia instytutu. Była to wystawa *Gea – zna-czy Ziemia*, którą tworzyły zdjęcia lotnicze Marka Ostrowskiego. W kolejnych dwóch latach prezentowane były: *Krajobrazy geologiczne Wisły* (2005 r.) – wędrówka wzdłuż biegu Wisły, od górskich potoków po ujście rzeki do Zatoki Gdańskiej, obrazująca różnorodne formy krajobrazu ukształtowanego przez naturalne procesy geologiczne i działalność człowieka, oraz wystawa *Nasza Ziemia* (2006 r.), złożona z wielkoformatowych reprodukcji prac plastycznych nadsyłanych przez dzieci i młodzież na konkursy geologiczno-środowiskowe, organizowane co roku przez Muzeum Geologiczne PIG-PIB. Wystawa *Geologia z profilu i en face* (2008 r.) zawierała zdjęcia wybrane z dwóch edycji konkursu fotografii geologicznej dla pracowników instytutu, organizowanego przez Muzeum Geologiczne w latach 2005 i 2007. W ubiegłym roku instytut zorganizował wspólnie z Ambasadą Republiki Ekwadoru wystawę *Niezwykłe Galapagos – u źródeł teorii ewolucji*, prezentującą zdjęcia fauny i flory z Wysp Galapagos.

W tym roku, dzięki współpracy Muzeum Geologicznego PIG-PIB ze Speleoklubem Warszawskim powstała wystawa *Podziemne krajobrazy*. Ekspozycja składa się z 38 wielkoformatowych fotogramów jaskiń z różnych zakątków świata. Zdjęcia zostały wybrane spośród nadesłanych na Międzynarodowy Konkurs Fotografii Jaskiniowej im. Waldemara Burkackiego – tragicznie zmarłego speleologa, członka Speleoklubu Warszawskiego i fotografa podziemnego świata.

Jaskinie są bardzo szczególnym i wciąż słabo poznanym elementem środowiska abiotycznego. Pozwalają zaj-

rzeć do wnętrza Ziemi i poznać je bez wykonywania trudnych i kosztownych badań. Osady nagromadzone w jaskiniach są źródłem wiedzy o minionych epokach historycznych i prehistorycznych. W jaskiniach rozwija się życie w formach niespotykanych na powierzchni – tylko w nich występują zwierzęta przystosowane do życia w warunkach całkowitej ciemności, dużej wilgotności, chłodu i niewielkiej dostępności pożywienia.

Jaskinie są także miejscami, w których można doznawać wyjątkowych przeżyć sportowych i estetycznych. Często są inspiracją dla osób chcących utrwalić piękno przyrody i ukazać je innym – także dla autorów zdjęć, które znalazły się na wystawie *Podziemne krajobrazy*. Prezentowane fotografie pokazują różnorodność i wyjątkowość podziemnego świata. Zdjęcia wewnątrz jaskiniowych sal czy studni dają wyobrażenie o rozmiarach podziemnych przestrzeni, obrazy ciemnych korytarzy, zakamarków i zaułków oddają nastroj tajemniczości, a portrety form szaty naciekowej podkreślają piękno tej niezwykłej krainy. Wystawa ukazuje wartość jaskiń jako dziedzictwa naturalnego ludzkości i tym samym przyczynia się do popularyzacji idei ich ochrony.

Uroczyste otwarcie wystawy *Podziemne krajobrazy* odbyło się 20 września br. w Państwowym Instytucie Geologicznym – Państwowym Instytucie Badawczym w Warszawie. Gości powitał kierownik Muzeum Geologicznego PIG-PIB, Włodzimierz Mizerski. Dyrektor instytutu, Jerzy Nawrocki, podkreślił – poza niewątpliwymi walorami edukacyjnymi i estetycznymi jaskiń – także wpływ turystyki jaskiniowej na kształtowanie charakteru młodzieży i budowanie więzi między ludźmi. Wyraził również podziękowanie Speleoklubowi Warszawskiemu za udostępnienie zdjęć. Katarzyna Starosta, członek zarządu Speleoklubu Warszawskiego, podziękowała za możliwość współpracy między naszymi instytucjami.

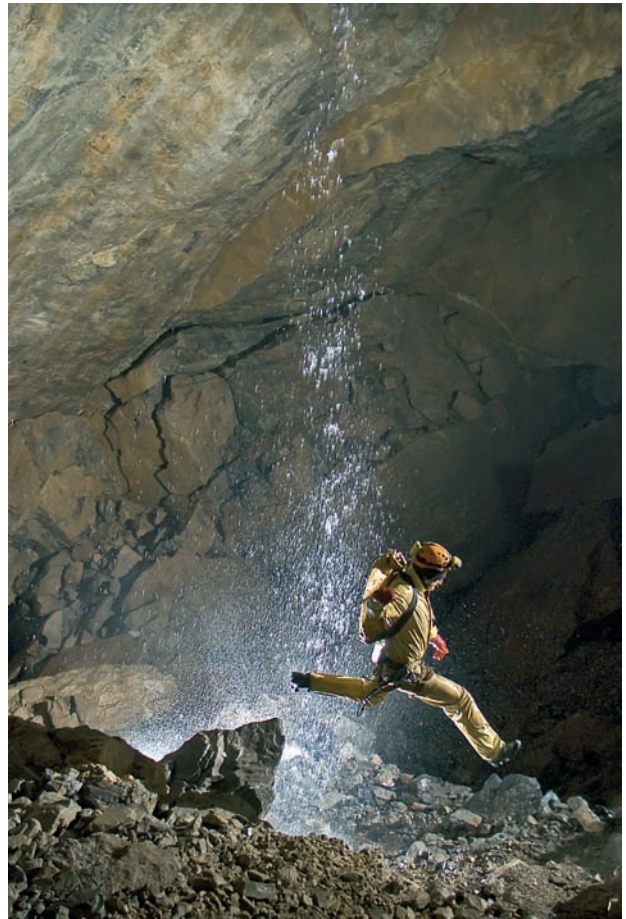

Ryc. 1. 20 cm do syfonu – Artur Żera (Polska), Jaskinia Sura Mare, Rumunia – I miejsce w VI Międzynarodowym Konkursie Fotografii Jaskiniowej im. Waldemara Burkackiego

Ryc. 2. *Formations 2* – Peter Gedei (Słowenia), Velika Sprincnica, Słowenia

Ryc. 3. *Skok* – Artur Żera (Polska), Jaskinia Wielka Litworowa, Polska

Ryc. 4. *The Lonesome Explorer* – Robbie Shone (Wielka Brytania), Clearwater River Cave, Borneo

Uroczystości otwarcia towarzyszył wykład pt. *Kilka słów o fotografii*, który poprowadził Krzysztof Recielski – speleolog, wieloletni członek i aktywny działacz Speleoklubu Warszawskiego, uczestnik wielu wypraw do najgłębszych jaskiń świata, fotograf i laureat pierwszej nagrody V edycji Międzynarodowego Konkursu Fotografii Jaskiniowej im. Waldemara Burkackiego w 2004 r.

Niezwykle ciekawą i barwną prezentację przedstawił także Paweł Woźniak z Oddziału Górnośląskiego PIG-PIB pt. *Jaskinia – geologiczny tunel w czasie i przestrzeni*. Paweł Woźniak – z wykształcenia geolog, z zamiłowania speleolog – opisał jaskinie jako efekt procesów geologicznych zachodzących w skorupie ziemskiej, omówił powolny proces ich powstawania oraz specyficzne i delikatne warunki środowiskowe panujące w ich wnętrzu oraz zwrócił uwagę na konieczność ochrony tego unikatowego ekosystemu.

Wystawa *Podziemne krajobrazy* ozdabia ogrodzenie Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego wzdłuż ul. Rakowieckiej, i tak jak

inne wcześniej prezentowane ekspozycje, cieszy się ogromnym zainteresowaniem, o czym świadczy chęć ich ekspozycji przez różne instytucje w całej Polsce. Dotychczas zorganizowane przez instytut wystawy plenerowe były prezentowane m.in. w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego, na ogrodzeniu Instytutu Warzywnictwa w Skiernewicach, w Muzeum Okręgowym w Sandomierzu, w Komendzie Powiatowej Policji w Puławach, w Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie oraz na terenie Najwyższej Izby Kontroli. Niektóre instytutowe wystawy były także ekspozowane za granicą: w Wielkiej Brytanii, na Litwie i Kubie. Stają się one swoistą uliczną galerią fotografii i przyciągają oko niemal każdego przechodnia.

Wystawa będzie prezentowana do 10 grudnia br. na ogrodzeniu Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego od strony ul. Rakowieckiej. Serdecznie zapraszamy!

Maja Kowalska & Monika Krzeczyńska